

VALTIONEUVOSTON VIIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	21
Hallituksen esitykset	21
Valtioneuvoston päätökset	26
Nimitysasiat	29
Raha-asiat	29
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	29
Taluspoliittinen ministeri- valiokunta 29.9.2015	29
EU-ministerivaliokunta 25.9.2015	29

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **28.9.2015** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 29/2015 vp) eduskunnalle tuomioistuinmaksu- laiksi sekä laeiksi hallinto-oikeuslain 12 a §:n ja riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvistamisesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain 28 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdote- taan annettavaksi tuomioistuinmaksu- laki. Ehdotuksella nostettaisiin oikeu-

denkäyntimaksujen tasoa kaikissa tuomioistuimissa ja laajennettaisiin maksujen käyttöalaa. Ehdotettavat maksut vastaisivat keskimäärin asia- ryhmittäin arvioituna 6–39 prosent- tia asioiden käsittelyn omakustan- nusarvosta. Markkinaoikeuden käsit- telemissä julkista hankintaa koske- vissa asioissa esitetään otettavaksi käyttöön hankinnan arvon perusteella määräytyvä oikeudenkäyntimaksu, joka olisi enimmillään 6 000 euroa. Maksut esitetään otettavaksi käyt- töön nyt ensimmäistä kertaa esimer- kiksi lähestymiskielloasioissa, vero- tusta ja julkisia maksuja koskevilla valituksissa sekä ulkomaalaislain mukaisissa asioissa, ei kuitenkaan kansainvälistä suojelua koskevilla asioissa. Maksut otettaisiin käyttöön tietyiltä osin myös vakuutusoikey- dessa. Lain nojalla annettaisiin oikeus- ministeriön asetus eräistä tuomiois- tuinten hakemusmaksuista. Myös ha- kemusmaksujen tasoa korotettaisiin nykyisestä. Lait on tarkoitettu tule- maan voimaan 1.1.2016. (OM halli- tussihteeri Satu-Maaria Natunen 0295 150 456)

Hallituksen esitys (HE 30/2015 vp) eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016. Talousarvioesityk- sessä varsinaisiksi tuloiksi ilman net- tolainanottoa arvioidaan 49,1 miljard- ia euroa, joista verotulojen osuus

40,8 miljardia euroa. Verotulojen arvi- oidaan kasvavan 2 % vuodelle 2015 budjetoidusta. Määrärahoiksi ehdo- tetaan 54,1 miljardia euroa. Hallin- nonalojen määrärahat alenevat reaa- lisesti 0,7 % vuodelle 2015 budjetoi- dusta. Talousarvioesitys on 5,0 mil- jardia euroa alijäämäinen, mikä kate- taan lainanotolla. Valtionvelan arvioi- daan vuoden 2016 lopulla nousevan noin 106 miljardiin euroon eli 50 prosenttiin suhteessa bruttokansan- tuotteeseen. Kehyksen kuuluviksi määrärahoiksi ehdotetaan 44,6 mil- jardia euroa. Jakamattomaksi var- aukseksi jäisi 206 miljoonaa euroa 300 miljoonan euron lisätalousarvio- varauksen ohella. Jakamattomaan varaukseen sisältyy varautuminen net- tomääräiseen vajaan 50 miljoonan euron lisäyksen omais- ja perhehoi- don kehittämisessä. (VM budjetti- päällikkö Hannu Mäkinen 0295 530 330)

Hallituksen esitys (HE 31/2015 vp) eduskunnalle vuoden 2016 tulove- roasteikkolaksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esi- tyksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2016 tuloveroasteikkolaksi. Asteikon tuloarajoja korotettaisiin noin 1,2 prosentilla. Lisäksi asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa ehdotetaan alennettavaksi 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tulo-

verolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 1 025 eurosta 1 260 euroon, vähennyksen kertymäprosenttia korotettaisiin 8,6 prosentista 11,8 prosenttiin ja poistumaprosenttia 1,2 prosentista 1,46 prosenttiin. Kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 2 970 eurosta 3 020 euroon. Asuntovelan korkovähennyksen määrää alennettaisiin asteittain siten, että vuonna 2016 vähennyskelpoinen määrä olisi 55 prosenttia, 45 prosenttia vuonna 2017, 35 prosenttia vuonna 2018 ja 25 prosenttia vuonna 2019. Omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio olisi jatkossa vähennyskelpoinen myös muista pääomatuloista. Myös luonnollisille henkilöille säädettäisiin oikeus vähentää yliopistolle tai korkeakoululle tehty rahalahjoitus. Finpro ry:n muuttuessa rekisteröidystä yhdistyksestä valtion omistamaksi osakeyhtiöksi tuloverolaissa oleva maininta muutettaisiin Finpro Oy:ksi. Pääomatulon ylempää verokantaa ehdotetaan korotettavaksi 33 prosentista 34 prosenttiin. Muutettavaksi tulisivat tuloverolaki ja rajoitustusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettu laki. Perintö- ja lahjavero lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksamatta olevalle verolle suoritettavasta viivekoron vähimmäismäärästä luovuttaisiin. Ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain soveltamisaikaa jatkettaisiin vuosina 2016–2019 alkaneeseen työskentelyyn. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Tuloverolain asuntovelan korkovähennysoikeutta koskeva väliaikainen säännös olisi voimassa vuoden 2018 loppuun. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 32/2015 vp) eduskunnalle laiksi verotuksen oikaisemisesta oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella vuonna 2016. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki verotuksen oikaisemisesta oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella vuonna 2016. Laki sisältäisi ns. tehokasta katamista verotuksessa koskevat säännökset. Kyseessä olisi määräaikainen laki, jonka mukaan luonnollinen henkilö tai kotimainen kuolinpesä jättyisi veropetosta koskevilta rikosoikeudellisilta seuraamuksilta ilmoittaessaan oma-aloitteisesti verotuksestaan puuttuneita tuloverolain mukaan verotettavia tuloja

tai perintö- ja lahjavero lain mukaan verotettavia varoja Verohallinnolle. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 ja olemaan voimassa 31.12.2016 saakka. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 33/2015 vp) eduskunnalle autoverolain ja ajoneuvoverolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolakia ja ajoneuvoverolakia. Autoverolakia muutettaisiin siten, että pieni- ja keskipäästöisten autojen autoveroa alennettaisiin vaiheittain. Autovero alenisi auton ominaishiilidioksidipäästöistä riippuen vuoteen 2019 mennessä enimmillään 5,4 prosenttiyksikköä. Ajoneuvoverolakia muutettaisiin korottamalla ajoneuvoveron perusvero kaikilta henkilö- ja pakettiautoilta 36,50 euroa vuodessa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan autoverolakiin tehtäväksi Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun edellyttämät muutokset käytettyinä maahan tuotavien ajoneuvojen verotuksessa sovellettaisiin vertailuveroa, jolla varmistettaisiin, että tuontiautosta ei kanneta veroa enemmän kuin vastavan Suomessa jo aikaisemmin rekisteröidyn ajoneuvon arvossa on jäljellä autoveroa. Laki autoverolain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta. Veronalennukset toteutettaisiin asteittain neljässä vaiheessa vuosien 2016–2019 alusta. Käytettyinä maahantuotujen ajoneuvojen, joista on kannettu liikaa veroa, autotoverosta voitaisiin oikaista 1.1.2012 ehdotetun lain mukaiseksi. Myös laki ajoneuvoverolain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta. Korotettua ajoneuvoveron perusveroa sovellettaisiin kuitenkin vasta 1.1.2017 ja sen jälkeisiltä päiviltä kannettavaan veroon. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 34/2015 vp) eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta annettua lakia. Lämmitys-, voimalaitos- ja työkon-

polttoaineiden hiilidioksidiveroa korotettaisiin siten, että kevyen ja raskaan polttoöljyn sekä kivihiilen ja maa-kaasun hiilidioksidiveron laskentaperusteena oleva hiilidioksiditonni arvo nostettaisiin nykyisestä 44 eurosta 54 euroon, mikä merkitsisi keskimäärin 14 prosentin suuruista korotusta kokonaisverotasoihin. Aikaisemmin säädettyä, vuoden 2016 alusta voimaantulevaa nestekaasun veroa korotettaisiin vastaavasti. Bio-peräisten nestemäisten lämmityspolttoaineiden verotuksen rakenne säilyisi ennallaan. Turpeen verotukseen ei ehdoteta muutoksia. Mäntyöljyn veroa korotettaisiin saman verran kuin raskaan polttoöljyn. Bio-kaasu ja kiinteät biomassat säilyisivät edelleen verottomina. Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia muutettaisiin myös siten, että kaivostoiminnassa ja louhinnassa kulutettu sähkö siirretäisiin korkeammin verotetusta sähköveroluokasta I takaisin alennettuun teollisuuden sähköveroluokkaan II. Kaivostoiminta palautettaisiin myös energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautukseen piiriin. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä lakitekniisiä muutoksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Kaivostoiminnan osalta lakimuutos on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2017 alusta. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 35/2015 vp) eduskunnalle jäteverolain 5 ja 6 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jäteverolakia. Jäteveron tasoa korotettaisiin 55 eurosta 70 euroon tonnilta jätettä, joka toimitetaan kaatopaikalle. Verotuoton arvioidaan kasvavan vuositasolla noin viisi miljoonaa euroa. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että kaatopaikalle toimitettavan keräyspaperin siustauslietteen verottomuutta koskeva säännös kumottaisiin. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 36/2015 vp) eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta. Savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien, piipun- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärivän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettaisiin keskimäärin 24 prosenttia. Korotukset kohdistuisivat pääosin tupakkatuotteiden yksikköveroon. Korotukset toteutettaisiin kahden vuoden aikana neljässä vaiheessa siten, että

ensimmäinen korotus tehtäisiin vuoden 2016 alusta, toinen heinäkuun 2016 alusta, kolmas vuoden 2017 alusta ja neljäs korotus heinäkuun 2017 alusta. Korotukset olisivat senttimääräisesti yhtä suuria kaikissa vaiheissa. Korotuksen seurauksena arvioidaan savukkeiden hintojen nousevan keskimäärin 19,2 prosenttia (9,6 prosenttia vuonna 2016) ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan hintojen keskimäärin 20,6 prosenttia (10,3 prosenttia vuonna 2016). Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Sovellettava verotaulukko muuttuisi puolen vuoden välein. (VM ylijohtaja Terhi Järvikare 0295 530 113)

Hallituksen esitys (HE 37/2015 vp) eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosenttia ehdotetaan korotettavaksi siten, että kuntien valtionosuusprosentti olisi 25,52 vuonna 2016 ja kuntien omarahoitusosuus olisi 74,48 prosenttia. Veroperuste-muutoksista johtuvaa kunnallisverojen 262 miljoonan euron nettomääräistä vähennystä vastaavasti ehdotetaan lisättäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 48,14 eurolla asukasta kohden. Vuosina 2016–2019 toteutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotusten jäädytys. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki 0295 530 414)

Hallituksen esitys (HE 38/2015 vp) eduskunnalle laeiksi yliopistolain 49 §:n ja ammattikorkeakoululain 43 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia muutettaviksi väliaikaisesti siten, että vuosina 2016–2019 yliopistoille ja ammattikorkeakouluille osoitettavaa talousarvion määrärahaa ei korotettaisi yliopistoindeksiin ja ammattikorkeakouluindeksiin mukaista vuotuista kustannustason nousua vastaavasti. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 ja ne olisivat voimassa 31.12.2019 saakka. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Hallituksen esitys (HE 39/2015 vp) eduskunnalle laiksi oikeustulkki-kisteristä. Oikeustulkki-kisteristä annettavalla lailla pantaisiin täytän-

toon oikeutta tulkkaukseen ja kääntöksi rikosoikeudellisissa menettelyissä koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi siltä osin kuin se koskee direktiivissä tarkoitettujen tarvittavan pätevyyden omaavien itsenäisten tulkkien rekisterin perustamista. Oikeustulkki-kisterin tarkoituksena olisi edistää sellaisten oikeustulkkiin saatavuutta, joilla on riittävän laadukas tulkkaustaito. Oikeustulkki-kisteriin merkitsemiseksi tulkilta edellytettäisiin joko oikeustulkin erikoisammattitutkinnon suorittamista taikka soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittamista ja riittävän määrän oikeustulkkausopintojen suorittamista. Oikeustulkki-kisteriin merkitsemisen edellytyksenä olisi lisäksi, että tulkki antaa kirjallisen vakuutuksen, jossa hän sitoutuu tulkin työtä koskevien lakien ja ammattietuisten säännösten noudattamiseen. Oikeustulkki-kisteriin merkitsemisestä ja rekisterimerkinnän poistamisesta päättäisi Opetushallituksen yhteydessä toimiva oikeustulkki-kisterilautakunta, jonka Opetushallitus nimittäisi enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2016. (OKM hallitussihteeri Aino Still 0295 330 396)

Hallituksen esitys (HE 40/2015 vp) eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia. Opintotuen myöntämisen edellytyksiä ulkomailta harjoitettaviin opintoihin muutettaisiin siten, että opiskelijalla olisi oikeus opintotukeen myös, jos hänellä olisi elinolosuhteisiin liittyvä kiinteä yhteys Suomeen. Hallitusohjelman mukaisesti esitetään, että opintorahan määrä ei enää tarkistettaisi kansaneläkeindeksiin perusteella. Muualla kuin vanhempensa luona asuvien toisen asteen 18 ja 19-vuotiaiden opiskelijoiden vanhempien tulorajoja korotettaisiin noin 13 prosentilla tuen riittävyyden parantamiseksi sekä eri koulutusasteilla opiskelevien yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Lisäksi ehdotetaan selkeytettäväksi eräitä opintotukilain säännöksiä opintotuen toimeenpanon sujuvoittamiseksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 1.8.2016. (OKM hallitussihteeri Aino Still 0295 330 396)

Hallituksen esitys (HE 41/2015 vp) eduskunnalle laeiksi maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain, maa- ja puutarhatalouden kansalli-

sista tuista annetun lain ja Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 3 §:n muuttamisesta. Maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia muutettaisiin siten, että kasvinsuojeluaiineiden täydentämisen ehtojen noudattamisen valvontaan liittyvät ohjaus- ja valvontatehtävät siirrettäisiin Elintarviketurvallisuusvirastolta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hoidettaviksi vuoden 2016 alusta. Lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myöntämiin tukiiin liittyviä tehtäviä voitaisiin keskittää jonkin keskuksen tai joidenkin keskuksen tehtäväksi. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset hoidettavista, jotka ovat tarpeen maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi joitain tarpeelliseksi katsottuja vähäisiä muutoksia. Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia ehdotetaan täsmennettäväksi nuorille viljelijöille myönnettävän tuen osalta siten, että sitä voitaisiin myöntää enintään viiden vuoden ajan Euroopan unionin suorien tukien järjestelmässä myönnettävää nuoren viljelijän tukea vastaavasti. Lisäksi ehdotetaan luovuttavaksi mahdollisuudesta poiketa kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta vähimmäispinta-alasta. Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että suorina tukina maksettavassa tukimäärässä otettaisiin huomioon Euroopan unionin lainsäädännön rahoituskuria koskevat säännökset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (MMM lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka 0295 162 235)

Hallituksen esitys (HE 42/2015 vp) eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 6 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain varojen käyttötarkoitusta koskevia säännöksiä siten, että pyyntilupamaksuina kertyviä varoja voitaisiin käyttää myös riistavahinkokisteristä, muista hirvieläinten metsästyksen hallinnointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja hirvieläinkantojen hoidosta aiheutuviin menoihin sekä muihin vastaaviin menoihin. Laki on tarkoitettu tulemaan voi-

maan 1.1.2016. (MMM neuvotteleva virkamies Sami Niemi 0295 162 391)

Hallituksen esitys (HE 43/2015 vp) eduskunnalle laiksi kaupunkiraideliikenteestä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kaupunkiraideliikenteestä metro- ja raitioliikennettä. Kaupunkiraideliikenteellä tarkoitettaisiin esityksessä metro- ja raitioliikennettä. Kaupunkiraideliikenteestä ei ole toistaiseksi erillistä laintasoista sääntelyä. Kaupunkiraideliikenne on niin sanottuna kevytraideliikenteenä jätetty myös Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle. Esityksen tavoitteena on säätää kaupunkiraideliikenne viranomaisvalvonnan piiriin kuuluvaksi liikennemuodoksi. Metro- ja raitioliikenteen harjoittamisesta ja liikenteen harjoittamiseen käytettävän rataverkon hallinnasta olisi tehtävä ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka vastaisi kaupunkiraideliikenteen turvallisuuden valvonasta. Vastuu kaupunkiraideliikenteen turvallisuudesta olisi jatkossakin toiminnanharjoittajalla, jolta edellytettäisiin toiminnan turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi turvallisuusjohtamisjärjestelmää. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2016. (LVM hallitusneuvos Hannu Pennanen 0295 342 470)

Hallituksen esitys (HE 44/2015 vp) eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan valtion televisio- ja radiorahastosta annettua lakia muutettavaksi siten, että valtion talousarviosta valtion televisio- ja radiorahastolle Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen suoritettavaan määrärahaan ei vuodelle 2016 tehtäisi indeksin mukaista vuotuista korotusta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 ja olemaan voimassa 31.12.2016 saakka. (LVM neuvotteleva virkamies Elina Thorström 0295 342 393)

Hallituksen esitys (HE 45/2015 vp) eduskunnalle yhdistetystä patenttitoimioistumisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä patenttilain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi yhdistetystä patenttitoimioistumisesta tehdyn sopimuksen. Sopimukseen sitoutumisella päätetään Suomen muka-

naolosta uudessa eurooppalaisessa patenttijärjestelmässä sekä siitä, että yhtenäisestä patenttisuojasta annettu asetus ja yhtenäisen patenttisuojan käännösjärjestelystä annettu asetus tulevat sovellettavaksi Suomessa. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta. Lisäksi esitykseen sisältyy ehdotukset patenttilain, oikeudenkäymiskäärin, todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskeissa riita-asioissa annetun lain, ulosottokaaren ja rikoslain muuttamisesta. Sopimus allekirjoitettiin 19.2.2013. Sopimuksen ja eurooppalaisen patenttijärjestelmäuudistuksen voimaantulo edellyttää, että kolmetoista sopimusjäsenvaltiota tallettaa ratifioimis- tai liittymiskirjansa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kun sopimus tulee voimaan. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää sopimuksen tiettyjen määräysten väliaikaisesta soveltamisesta ennen sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa. (TEM neuvotteleva virkamies Liisa Huhtala 0295 047 062)

Hallituksen esitys (HE 46/2015 vp) eduskunnalle laeiksi kuluttajaturvallisuuslain sekä terveydenhuoltolain 21 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan kuluttajaturvallisuuslain muuttamista siten, että nykyinen kuntien kuluttajaturvallisuusvalvonta valtiollistettaisiin Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Myös aluehallintovirastojen kuluttajaturvallisuusvalvontaa koskeva ohjaustehtävä poistettaisiin. Muutoksen myötä kuluttajaturvallisuusvalvonta ja sitä koskeva lainsäädäntö irrotettaisiin ympäristöterveydenhuollon kokonaisuudesta. Tämän vuoksi myös terveydenhuoltolakia olisi tarpeen vähäiseltä osin tarkistaa. Lisäksi ehdotetaan poistettavaksi eräitä kuluttajapalveluita tarjoavien uusien toiminnanharjoittajien velvollisuus tehdä toiminnastaan ilmoitus valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2016. (TEM vanhempi hallitussihtööri Laura Holkko 0295 060 092)

Hallituksen esitys (HE 47/2015 vp) eduskunnalle laeiksi tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista sekä tilintarkastuslain 11 luvun 2 §:n muuttamisesta. Esityk-

sessä ehdotetaan, että eduskunta säätäisi lain tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista, jossa säädettäisiin tilintarkastajana toimivien luonnollisten henkilöiden, tilintarkastusyhteisöjen, JHTT-tilintarkastajien sekä JHTT-yhteisöjen vuosimaksuista sekä laadunvalvonnan perusmaksusta. Kyseisessä laissa säädettäisiin myös yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä tarkastavilta tilintarkastajilta tai tilintarkastusyhteisöiltä perittävästä laadunvarmistuksen valvontamaksusta. Muista tilintarkastajamaksuista ehdotetaan säädettäväksi tilintarkastuslain 11 luvun 2 §:ssä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (TEM hallitussihtööri Paula Laine-Nordström 0295 047 110)

Hallituksen esitys (HE 48/2015 vp) eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain sekä potilain asemasta ja oikeuksista annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa siten, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto valvoisivat puolustusvoimien järjestämää ja tuottamaa terveydenhuoltoa. Esityksellä yhdenmukaistettaisiin puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta ja siihen liittyvä ohjaus vastaamaan muuta julkista terveydenhuoltoa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Anne Koskela 0295 163 384)

Hallituksen esitys (HE 49/2015 vp) eduskunnalle laiksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksellä siirretään vankien terveydenhuollon järjestämisvastuu oikeusministeriön hallinnonalalta Rikosseuraamuslaitokselta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Esityksen mukaan vankiterveydenhuollosta vastaisi perustettava Vankiterveydenhuollon yksikkö, joka toimisi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisuudessa. Vankiterveydenhuollon organisaatiovalvonta ehdotetaan säädettäväksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tehtäväksi samalla tavoin kuin muussa julkisessa terveydenhuollossa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Anne Koskela 0295 163 384)

Hallituksen esitys (HE 50/2015 vp) eduskunnalle laeiksi takuueläkkeestä annetun lain 8 §:n, vammaisetuuksista annetun lain ja kansaneläkelain 103 §:n muuttamisesta. Takuueläkkeen lainmukaista määrää ehdotetaan korotettavaksi 23 eurolla. Vammaisetuuksista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ruokavaliokorvaus poistettaisiin vammaisetuuslain mukaisista etuuksista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi sääntelyä, joka koskee Kansaneläkelaitoksen maksamien etuuksien rahoitukseen liittyvää valtion osuuden maksamista Kansaneläkelaitokselle. Tältä osin on kyse menettelyä koskevasta täsmennyksestä, jolla ei ole taloudellisia vaikutuksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM neuvotteleva virkamies Pasi Pajula 0295 163 479)

Hallituksen esitys (HE 51/2015 vp) eduskunnalle laiksi vuorotteluvapaain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuorotteluvapaalakeja siten, että vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys korotettaisiin 20 vuoteen, vapaan enimmäiskesto lyhennettäisiin 180 kalenteripäivään ja pitkän työuran tehneiden korkeampi vuorottelukorvaus poistettaisiin siten, että vuorottelukorvauksen taso olisi 70 prosenttia työttömyyspäivärahasta kaikilla vuorottelijoilla. Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman edellyttämä 50 miljoonan euron vuosittainen säästö vuorotteluvapaajärjestelmän aiheuttamista menoista. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitussihteeri Pekka Paaermaa 0295 163 180)

Hallituksen esitys (HE 52/2015 vp) eduskunnalle laiksi sotilasvammalain 6 e §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sotilasvammalakeja siten, että kunnan järjestämistä kotipalveluista ja muista kotona asumista helpottavista sosiaalipalveluista aiheutuvat kustannukset voitaisiin korvata niille Ruotsissa vakituisesti asuville Suomen sotien 1939–1945 johdosta vahingoittuneille ja sairastuneille, joiden sotilasvammalain mukainen työkyvyttömyysaste on nykyisen vähintään 20 prosentin sijasta vähintään 15 prosenttia. Lisäksi edellä mainituille henkilöille voitaisiin korvata yhdestä päivittäisestä ateriasta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM

lakimies Erkki Papunen 0295 163 603)

Hallituksen esitys (HE 53/2015 vp) eduskunnalle laiksi valtioneuvoston jäsenille maksettavista palkkioista ja korvauksista annetun lain 1 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Pääministeri Juha Sipilän hallitus on ilmoittanut, että valtioneuvoston jäsenet tekevät vuodessa viikon ajan töitä ilman palkkaa koko hallituskauden ajan. Tämä tarkoittaa sitä, että valtioneuvoston jäsenen vuosipalkkioista vähennetään viikon palkkiot, joka on kaksi prosenttia vuosipalkkioista. Lisäksi hallitus on sopinut edellisten hallitusten tavoin, että valtioneuvoston jäsenelle tehtävänsä hoitamisesta maksettavaa palkkiota alennetaan viidellä prosentilla. Myös tämä koskisi koko hallituskautta. Yhteensä valtioneuvoston jäsenille maksettavaa palkkiota vähennettäisiin siten 7 %:lla. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Laki ehdotetaan olemaan väliaikaisesti voimassa 31.5.2019 saakka, enintään kuitenkin sen kuukauden loppuun, jonka aikana tasavallan presidentti myöntää eron tämän lain voimaan tullessa nimittetyinä olevalle valtioneuvostolle. (VNK lainsäädäntöneuvos Sanna Helopuro 0295 160 170)

Valtioneuvosto antoi **1.10.2015** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 54/2015 vp) eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia siten, että lyhytaikaisen viisumin epäämis-, mitätöimis- ja kumoamis päätöksestä voisi valittaa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus tutkisi, onko viisumia koskeva päätös tehty viisumisäännösten menettelysäännösten mukaisesti ja onko päätös perustunut säännöstyössä säädettyihin epäämis-, mitätöimis- ja kumoamisperusteisiin. Oikaisuvaatimusmenettelyä käytettäisiin viisumiasioissa vain, kun on kyse ulkomailla Suomen edustuston tekemästä viisumin epäämis-, mitätöimis- tai kumoamis päätöksestä. Esityksen tavoitteena on parantaa viisumivelvollisen oikeusturvaa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2016. (UM ulkoasiainneuvos Päivi Blinnikka 0295 351 066)

Hallituksen esitys (HE 55/2015 vp) eduskunnalle laiksi rikoslain 48 luvun

muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Rikoslakiin lisättäisiin uusi törkeää luonnonsuojelurikosta koskeva rangaistussäännös. Törkeää ympäristön turmelemista koskevaan rangaistussääntöön lisättäisiin kaksi ankaroitamisperustetta, jotka korvaisivat yhden nykyisistä perusteista. Ympäristön turmelemista koskevia tunnusmerkistöjä selvennettäisiin. Luonnonsuojelulakiin, valaiden ja arktisten hylkeiden suojelusta annettuun lakiin, Suomen talousvyöhykkeestä annettuun lakiin ja Metsähallituksen erävalvonnasta annettuun lakiin tehtäisiin uudistuksen edellyttämät muutokset viittaussääntönsiin. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen 0295 150 165)

Hallituksen esitys (HE 56/2015 vp) eduskunnalle ulkomaalaislain 193 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain pykälää, jossa säädetään valituksesta Helsingin hallinto-oikeuteen. Kyseessä on pykälään aikaisemman lainmuutoksen yhteydessä jääneen puutteellisen viittaussäännöksen korjaus. (SM lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen 0295 488 626)

Hallituksen esitys (HE 57/2015 vp) eduskunnalle Aasian infrastruktuuri-investointipankin perustamissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Pekingissä 29.6.2015 tehdyn Aasian infrastruktuuri-investointipankin perustamissopimuksen sekä lain sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Aasian infrastruktuuri-investointipankki on kansainvälinen rahoituslaitos ja sen tehtävänä on tukea taloudellista kehitystä, luoda vaurautta ja edistää alueellista yhteistyötä Aasiassa investoimalla infrastruktuuri-hankkeisiin ja sen on määrä aloittaa toimintansa vuoden 2016 alusta lukien. (VM finanssineuvos Kristina Sarjo 0295 530 055)

Hallituksen esitys (HE 58/2015 vp) eduskunnalle laiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yleisradioverosta annettua lakia siten, että henkilön yleisradioveron pienin maksuunpantava määrä korotettaisiin 51 eurosta 70 euroon. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Jukka Vanhanen 0295 530 239)

Hallituksen esitys (HE 59/2015 vp) eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutoksia yhteisöjen saamien osinkotulojen verovapautta koskevaan sääntelyyn. Muutokset perustuvat Euroopan unionin ns. emo- ja tytäryhtiödirektiivin muutokseen. Osinkotulon verovapautta rajoitettaisiin siten, että osinko olisi veronalaista tuloa siltä osin kuin suoritus on verotuksessa vähennyskelpoinen osingon maksajalle. Jos suoritus on maksajalle vain osittain vähennyskelpoinen, osinko olisi veronalaista vain vähennyskelpoista määrää vastaavalla osin. Elinkeinoverolain osinkoverotusta koskevaan sääntelyyn lisättäisiin myös yleinen osinkoveroetujen väärinkäyttöä estävä säännös. Säännöstä sovellettaisiin yhteisöjen verotuksessa järjestelyihin, jotka eivät ole aitoja ja joilla pyritään perusteetomasti hyödyntämään osinkotulon verovapautta koskevia säännöksiä. Säännöksen soveltamisedellytysten täytyessä osinko olisi veronalainen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (VM erityisasiantuntija Anu Rajamäki 0295 530 398)

Hallituksen esitys (HE 60/2015 vp) eduskunnalle laiksi säteilyturvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säteilyturvakeskuksesta annettua lakia muutettavaksi. Esityksen tarkoituksena on siirtää Säteilyturvakeskuksen kansainvälisten säteily- ja ydinturvallisuutta koskevien asiantuntijapalvelujen hallinta perustettavalle osakeyhtiölle. Osakeyhtiö olisi valtion kokonaan omistama ja Säteilyturvakeskuksen hallinnoima. Osakeyhtiön omistajaohjauksesta huolehtii sosiaali- ja terveysministeriö. Perustettavan osakeyhtiön osakkeet merkittäisiin valtion lukuun. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM lääkintöneuvos Mikko Paunio 0295 163 312)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **28.9.2015** seuraavat päätökset:

Päätös julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2016–2019. Julkisen talouden suunnitelmassa hallitus asettaa hallituskautta koskevat nimel-

iset rahoitusasematavoitteet julkisen talouden alasektoreille. Suunnitelma sisältää valtiontalouden kehyspäätöksen, joka luo sitovan melivuotisen kehyyksen hallituskaudelle. Vaalikauden kehys on asetettu siten että kehysmenojen taso alenee vuoden 2019 tasolla noin 1,3 miljardilla eurolla verrattuna huhtikuun 2015 julkisen talouden suunnitelmaan. Julkisen talouden suunnitelma muodostaa samalla Suomen vakausohjelman sekä vastaa EU:n vaatimukseen keskipitkän aikavälin budjettisuunnitelmasta. (VM budjettipäällikkö Hannu Mäkinen 0295 530 330)

Päätös antaa eduskunnalle selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2016–2019. Selonteko on osoitteessa <https://vm.fi/dms-portlet/document/387335>. (VM budjettipäällikkö Hannu Mäkinen 0295 530 330)

Päätös antaa eduskunnalle tiedonanto kustannuskilpailukykyä vahvistavista toimista. (Vnk valtiosihteeri Paula Lehtomäki 0295 160 280)

Valtioneuvosto teki **1.10.2015** seuraavat päätökset:

Päätös määrätä oikeusministeriön erityisasiantuntija Riitta Haapasaaari valtioneuvoston esittelijäksi. (OM lainsäädäntöjohtaja Antti Leinonen 0295 150 264)

Päätös määrätä sisäministeriön ylitarkastajat Elina Hirttiö, Hanne Huvila ja Elina Johansson valtioneuvoston esittelijöiksi. (SM hallitusneuvos Henri Helo 0295 488 303)

Päätös hyväksyä sisäisen turvallisuuden rahaston kansallinen toimeenpano-ohjelma 2014–2020. Esitys koskee EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston kansallista toimeenpano-ohjelmaa ohjelmakaudelle 2014–2020. Sisäisen turvallisuuden rahasto jakautuu ulkorajoja ja viisumipolitiikkaa koskevaan rahoitusvälineeseen sekä poliisiyhteistyötä, rikollisuuden ehkäisemistä ja torjumista sekä kriisinhallintaa koskevaan rahoitusvälineeseen. Ulkorajoja ja viisumipolitiikkaa koskevasta rahoitusvälineestä voidaan rahoittaa toimia, joilla tuetaan yhteistä viisumipolitiikkaa, torjutaan laiton maahanmuuttoa, varmistetaan kolmansien maiden kansalaisten tasapuolinen kohtelu sekä tuetaan rajavalvontaa. Poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineen kautta voidaan rahoittaa toi-

mia, joilla edistetään poliisiyhteistyötä ja tietojenvaihtoa, ehkäistään rikollisuutta ja torjutaan rajat ylittävää, vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta sekä terrorismia, suojellaan elintärkeitä infrastruktuureja sekä hallitaan turvallisuusriskejä ja kriisejä. Sisäisen turvallisuuden rahastolle on laadittu koko EU-ohjelmakauden 2014–2020 kattava kansallinen ohjelma, jonka Euroopan komissio on hyväksynyt 7.8.2015. Toimeenpano-ohjelma laaditaan lain sisäasioiden rahastoista (903/2014) § 4 mukaisesti täytäntöön panemaan rahaston kansallista ohjelmaa. Toimeenpano-ohjelma on valmisteltu sisäministeriön johdolla poikkihallinnollisessa työryhmässä, jossa oli edustajia rahaston toimialoista vastaavista ministeriöistä ja niiden alaisista viranomaisista sekä rahaston kansallisen ohjelman seurantakomiteassa. Ahvenanmaan maakunnalle ja Manner-Suomelle on laadittu yhteinen kansallinen ohjelma. (SM ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri 0295 488 250)

Päätös asettaa maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta toimikaudeksi, joka alkaa 1.10.2015 ja jatkuu siihen saakka, kunnes seuraavien eduskuntavaalien jälkeen asetetun uuden suunnittelukunnan toimikausi alkaa. Kokoonpano (varajäsenet suluisissa): puheenjohtaja: kansanedustaja Sofia Vikman Kansallinen Kokoomus r.p.; parlamentaariset jäsenet: kansanedustaja Markku Pakkanen (everstiluutnantti, evp Tapio Huhtanen) Suomen Keskusta r.p., projektipäällikkö Harriet Lonka (maa- ja metsätaloustieteiden tohtori Heli Viiri) Suomen Keskusta r.p., talouspäällikkö Jorma Kallio (puheenjohtaja Teppo Säkkinen) Suomen Keskusta r.p., tilastotieteen ja soveltavan kansantaloustieteen ylioppilas Elina Lappalainen (poliittinen sihteeri Helena Pakarinen) Suomen Keskusta r.p., erityisavustaja Petteri Leino (levikkipäällikkö Ilpo Heltimoinen) Perussuomalaiset r.p., filosofian maisteri Pekka M. Sinisalo (ammatillinen erityisopettaja Juha Mäenpää) Perussuomalaiset r.p., kansanedustajan avustaja Jenna Simula (piiris sihteeri Heli Kupari) Perussuomalaiset r.p., Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa (poliittinen suunnittelija Jussi Salonranta) Kansallinen Kokoomus r.p., toimitusjohtaja Esko Kurvinen (ylikomisario, viestintäjohtaja Juha Hakola) Kansallinen Kokoomus r.p., kansanedustaja Sirpa Paatero (pää-

sihteeri Anni Lahtinen) Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p., erityistason perheterapeutti Tuula Väätäinen (tiedottaja Heta Välimäki) Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p., yhteyspäällikkö Harri Järvinen (ryhmäavustaja Antti Koskela) Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p., diplomi-insinööri Hannele Piitulainen (luonnontieteiden kandidaatti Timo Perälä) Vihreä Liitto r.p., päätoimittaja Sirpa Puhakka (kansanedustajan avustaja Jan Koskimes) Vasemmistoliitto r.p., tiedottaja Anna Jungner-Nordgren (kasvatustieteen maisteri Mikko Ollikainen) Ruotsalainen Kansanpuolue r.p., toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen (teologian maisteri Soili Haverinen) Suomen Kristillisdemokraatit r.p.; muut jäsenet: osastopäällikkö, viestintäjohtaja Markku Mantila valtio-neuvoston kanslia, yksikön päällikkö Mikko Kinnunen ulkoasiainministeriö, viestintäjohtaja Mika Mäkinen sisäministeriö, yksikön johtaja, puolustusasiainneuvos Helena Partanen puolustusministeriö, viestintäjohtaja Marjo Merivirta-Helle opetus- ja kulttuuriministeriö, viestintäjohtaja, eversti Mika Kallioma a pääesikunta, vararehtori, eversti Jyrki Heinonen Maanpuolustuskorkeakoulu, tutkija emeritus Unto Vesa Tampereen yliopiston rauhan ja konfliktitutkimuslaitos, lähetyspäällikkö Petri Kejonen Yleisradio Oy, toimitusjohtaja, vastaava päätoimittaja Mika Pettersson STT-Lehtikuvä Oy, edunvalvonta-johtaja Petri Savolainen Suomen Journalistiliitto-Finlands Journalistförbund ry ja toimitusjohtaja Jukka Viitasaari Viestinnän Keskusliitto ry. (PLM vanhempi hallitussihteeri Minnamaaria Nurminen 0295 140 602)

Päätös asettaa Opetushallituksen johtokunta toimikaudeksi 1.10.2015–31.12.2016. Kokoonpano: puheenjohtaja: apulaisrehtori Kari Salminen; jäsenet: kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta, toimitusjohtaja Teemu Hassinen, puheenjohtaja Tatu Koivisto, pääsihteeri Maiju Korhonen, koulutuspäällikkö Mikko Koskinen, professori Kristiina Kumpulainen, johtaja Veli-Matti Lamppu, koulutusjohtaja Heljä Misukka, koulutuspoliittinen asiantuntija Riina Nousiainen, Riksdagsledamot Mikaela Nylander, erityisavustaja Jouni Ovaska, kansanedustaja Sari Sarkomaa sekä varatoimitusjohtaja Hanna Tainio. (OKM johtaja Kirsi Kangaspunta 0295 330 136)

Päätös asettaa Suomen valtuuskunta Madridissa 20. ja 21.10.2015 pidettävään seitsemänteen Euroopan metsäministerikonferenssiin ja ylimääräiseen metsäministerikonferenssiin sekä oikeuttaa maa- ja metsätalousministeriö määräämään valtuuskunnalle tarvittavat asiantuntijat. Valtuuskunnan puheenjohtaja on valtio-sihteeri Jari Partanen, varapuheenjohtaja metsäneuvos Heikki Granholm maa- ja metsätalousministeriöstä ja jäsenet ovat neuvotteleva virkamies Taina Veltheim maa- ja metsätalousministeriöstä, neuvotteleva virkamies Reima Sutinen työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä neuvotteleva virkamies Maarit Loiskekoski ympäristöministeriöstä. (MMM lausua 0295 162 456)

Päätös hyväksyä Suomen esitys pohjoisen tuen kehittämisestä ja tukea koskevan komission päätöksen uudistamisesta. Suomen esitys Euroopan komissiolle pohjoisen tuen päätöksen K(2009)3067 (muutettu komission päätöksillä K(2009)9122, C(2013)2809 ja K(2015)2790) uudistamisesta. Tukijärjestelmän yleistä rakennetta komission päätöksessä ja erityisesti komission edellyttämää tuen seurantaa ja raportointia esitetään selkiytettäväksi ja yksinkertaistettavaksi. Muutos vastaisi yleistä EU:n maatalouspolitiikan kehitysuuntaa, jossa korostetaan tukivälitteisiin liittyvän hallinnollisen työn vähentämisen tarvetta. Samalla pohjoisen tuen nykyiset tukikohteet ja tukimuodot säilyisivät kuitenkin ennallaan. Tällä pystyttäisiin turvaamaan pohjoisen tuen tehokas käytännön toimeenpano alueen maatalous-tuotantoa ylläpitävänä tärkeänä välineenä. Komission päätöksessä asetettuun pohjoisen tuen maksuvaltuuteen esitetään vuodesta 2016 alkaen periaatteellista korotusta osana EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen kokonaisuutta. Korotus ei vaikuttaisi suoraan pohjoisen tuen vuotuisen käyttömäärään, jota rajoittaa ensisijaisesti vuosittain käytettävissä oleva maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin (30.20.40) määräraha. Lisäksi komissiolle esitetään, että EU:n maatalouspolitiikan seuraavan ohjelmakauden valmistelussa voitaisiin sovittaa yhteen nykyistä paremmin pohjoisen tuen aluemäärityt ja aluehallinnolliset rajat. Pohjoista tukea koskevan tukiohjelman muutoksesta on neuvoteltu valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen (MTK ja

SLC) välillä maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 8 §:n mukaisesti. Muutosesityksestä saavutettiin yhteinen näkemys valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen kesken 21.9.2015. Lisäksi pohjoiseen tukeen kuuluvan porotalouden eläinohjauksen tuen osalta saamelaiskäräjien ja maa- ja metsätalousministeriön välillä on pidetty saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukainen neuvottelu 24.8.2015. (MMM neuvotteleva virkamies Martti Patjas 0295 162 474)

Päätös oikeuttaa työ- ja elinkeinoministeriö perustamaan uusi valtion kokonaan omistama Finpro Oy -niminen osakeyhtiö sekä allekirjoittamaan yhtiön perustamissopimus ja muut perustamiseen liittyvät asiakirjat, merkitsemään valtion puolesta kaikki perustettavan osakeyhtiön osakkeet ja maksamaan merkintähintana yhteensä 2 500 euroa sekä muut perustamiskustannukset. (TEM teollisuusneuvos Severi Keinälä 0295 064 006)

Päätös asettaa rintamaveteraaniaisiin neuvottelukunta 1.10.2015 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi. Kokoonpano (varajäsenet suluisissa): puheenjohtaja: ylijohtaja Elli Aaltonen Itä-Suomen aluehallintovirasto (johtaja Heli Backman sosiaali- ja terveysministeriö); varapuheenjohtaja: lääkintöneuvos Timo Keistinen (lakimies Erkki Papunen) sosiaali- ja terveysministeriö; jäsenet: budjettineuvos Jouko Narikka (budjettineuvos Outi Luoma-aho) valtiovarainministeriö, kansanedustaja Aila Paloniemi (kansanedustaja Markku Rossi) Suomen Keskusta r.p., kansanedustaja, eduskunnan II varapuhemies Paula Risikko (kansanedustaja Mari-Leena Talvitie) Kansallinen Kokoomus r.p., kansanedustaja Mika Raatikainen (kansanedustaja Ritva Elomaa) Perussuomalaiset r.p., sosiaalineuvos Pertti Paakkinen (kansanedustaja Nasima Razmyar) Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p., erikoislääkäri Kati Juva (eläkeläinen Jorma Jack) Vihreä Liitto r.p., kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen (veteraanikansanedustaja Erkki Virtanen) Vasemmistoliitto r.p., kansanedustaja Mikaela Nylander (konsuli Bob Biaudet) Ruotsalainen Kansanpuolue r.p., sosiaalineuvos Leena Rauhala (kansanedustaja Päivi Räsänen) Suomen Kristillisdemokraatit r.p., puheenjohtaja Finn-Göran Wennström (sosiaali-

sihteeri Anni Grundström) Suomen Sotaveteraaniliitto r.y, puheenjohtaja, ministeri Matti Louekoski (toiminnanjohtaja Tero Tuomisto) Rintamaveteraaniliitto r.y., puheenjohtaja, varatuomari Juhani Saari (oikeustieteen kandidaatti Marja-Liisa Taipale) Sotainvalidien Veljesliitto r.y., eläkeläinen Kaija Uuksulainen (sosionomi Kaija Kuorehjärvi) Veteraaniliitosten valtuuskunta; asiantuntijat: apulaissihteeri Hans Ranta-aho (palvelupäällikkö Tiina Kyttälä) Valtiokonttori, erityisasiantuntija Eevaliisa Virnes (erityisasiantuntija Anu Nemlander) Suomen Kuntaliitto r.y., puheenjohtaja Mauri Niskakoski (toiminnanjohtaja Juhani Hietanen) Kaatuenteiden Omaisten Liitto r.y.; sihteeri: sivutoiminen sihteeri ylitarkastaja Hanna Nyfors sekä yksi muu sivutoiminen sihteeri. (STM hallitusneuvos Anne Koskela 0295 163 384)

Päätös myöntää sosiaaliasioiden päällikkö Heli Puuralle ero työttömyysturvaa muutoksenhakulautakunnan työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevan jäsenen tehtävästä ja nimittää hänen tilalleen oikeustieteen maisteri ja kauppatieteen maisteri Samppa Koskela 1.10.2015 lukien lautakunnan 31.12.2015 päättyväksi toimikaudeksi. (STM ylitarkastaja Jukka Lavaste 0295 163 173)

Päätös Suomen kestävän kehityksen toimikunnan kokoonpanon muuttamisesta. Hallituksen kokoonpanon muututtua tarkistetaan toimikunnan kokoonpanoa puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä muiden jäsenten ja varajäsenten osalta. Uudet jäsenet: pääministeri Juha Sipilä, maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen, ulkoasiainministeri Timo Soini, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Lenita Toivakka, kansanedustaja Aila Paloniemi tulevaisuusvaliokunta, kansanedustaja Satu Hassi ympäristövaliokunta, puheenjohtaja Tiina Sanila-Aikio Saamelaiskäräjät, maakuntajohtaja Asko Peltola Etelä-Pohjanmaan liitto, ekonomisti Sampo Seppänen Suomen yrittäjät sekä toiminnanjohtaja Tuulia Syvänen Luonto-Liitto. Uudet varajäsenet: valtiosihteeri Samuli Virtanen, erityisavustaja Juha Kirstilä, kansanedustaja Jukka Kopra, kansanedustaja Susanna Huovinen ulkoasiainvaliokunta, kansanedustaja Saara-Sofia Sirén ympäristövaliokunta, varapuheenjohtaja Heikki Paltto Saamelaiskäräjät, osastopäällikkö Juha S. Niemelä maa- ja metsä-

talousministeriö, maakuntajohtaja Anita Mikkonen Keski-Suomen liitto, lainopillinen asiamies Anja Tuomola Suomen yrittäjät, johtaja Hanna Ekman Energiategollisuus ry, järjestöpäällikkö Sami Säynevirta Luonto-Liitto, vs. toiminnanjohtaja Leo Stranius Suomen luonnonsuojeluliitto sekä kehityspoliittinen asiantuntija Jouni Nissinen Kepa. Toimikunnan toimikausi päättyy 31.12.2015. (YM ympäristöneuvos Jarmo Muurman 0295 250 185)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **1.10.2015** seuraavat Euroopan unionin säädösehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 14/2015 vp) eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta. Ehdotuksella on tarkoitus muuttaa nk. Dublin-asetusta siten, että luodaan pysyvä mekanismi kolmannen maan kansalaisten siirtämisestä jäsenvaltiosta toiseen. Mekanismi voitaisiin ottaa käyttöön, kun jonkin jäsenvaltion alueelle tulleiden kolmansien maiden kansalaisten suhteettoman suuri määrä vaarantaa turvapaikkajärjestelmän toimimisen. Päätösvalta siirroista annettaisiin komissiolle. (SM hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho 0295 488 678)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 15/2015 vp) eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n yhteisestä turvallisten alkuperämaiden luettelosta. Komission asetus ehdotuksen mukaan otettaisiin käyttöön EU:n yhteinen turvallisten alkuperämaiden luettelo, johon esitetään ehdotuksen liitteessä mainittuja seitsemää kolmatta maata (Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo, Makedonia, Montenegro, Serbia ja Turkki). Asetuksella muutettaisiin myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/32/EU kansainvälisen suojelun myöntämisestä tai poistamista koskevista yhtenäisistä menettelyistä (uudelleenlaadittu) eli niin sanottua turvapaikkamenettelydirektiiviä. Ehdotettu asetus ei aiheuttaisi muutoksia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön. Ehdotuksella ei arvioida olevan kansallisia tai EU-tason taloudellisia vaikutuksia. (SM hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho 0295 488 678)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 16/2015 vp) eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi väliaikaisten toimenpiteiden perustamisesta kansainvälisen suojelun alalla Italian ja Kreikan tukemiseksi. Päätös koskee yhteensä 120 000 ensisijaisesti Italiassa ja Kreikassa turvapaikkahakemuksen jättäneen henkilön EU:n sisäistä siirtoa seuraavien kahden vuoden aikana. Italiasta siirretään ensivaiheessa 15 600 henkilöä ja Kreikasta 50 400 henkilöä. Suomen ensivaiheen osuus on 1 286 hakijaa. Lisäksi päätökseen sisältyy 54 000 henkilön osuus, joka jaetaan ensisijaisesti Italian ja Kreikan hyväksi edellä mainittujen lukujen suhteessa vuoden kuluttua päätöksen voimaantulosta. Tämä osuus allokoidaan jäsenmaille lähtökohtaisesti ensivaiheessa toteutettavien siirtojen jäsenvaltiokohtaisten lukumäärien suhteessa. Komissio tekee tarvittaessa neuvostolle esityksiä päätöksen muuttamiseksi niin, että mekanismi mukautetaan vastaamaan kentällä tapahtuneita muutoksia. Mekanismin sisältyy mahdollisuus poikkeuksellisissa tilanteissa osittain lykätä siirtoja johonkin jäsenvaltioon tilapäisesti. Päätöksen mukaiset toimenpiteet olisivat väliaikaisia eivätkä aiheuttaisi muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. (SM hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho 0295 488 678)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 17/2015 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin muuttaminen). Euroopan komissio julkaisi 15.7.2015 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisyyttä edistävien investointien edistämiseksi. Ehdotuksella on tarkoitus uudistaa päästökauppadirektiiviä erityisesti Eurooppa-neuvoston vuoden 2014 lokakuussa vahvistamien tavoitteiden ja linjausten mukaisesti. Uudistuksella varmistetaan, että EU voi päästökaupan osalta saavuttaa vuodelle 2030 asetettua päästövähennystavoitetta kustannustehokkaalla tavalla. Direktiiviehdotuksen tarkoittama päästökauppadirektiivin muutos edellyttää muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. (YM ympäristöneuvos Magnus Cederlöf 0295 250 060)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **1.10.2015** seuraavat nimitysasiat:

Valtioneuvosto myönsi ylijohtaja Esa Pulkkiselle virkavapautta puolustusministeriön osastopäällikön virasta toisen tehtävän hoitamista varten 1.2.2016–27.5.2019. (PLM neuvotteleva virkamies Antti Korkala 0295 140 435)

RAHA-ASIAT

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puolsi istunnonaan **1.10.2015** seuraavia asioita:

Luonnonvarakeskuksen pääkaupunkiseudun toimitilaratkaisuihin liittyvän Viikin toimitiloja koskevan vuokrasopimuksen solmiminen. Luonnonvarakeskus oikeutetaan tekemään Senaatti-kiinteistöjen kanssa toimitiloja koskeva vuokrasopimus. Sopimus sisältää 3 668 m²:n suuruisen toimitilan Helsingissä Viikin yliopistokampuksella osoitteessa Lato-kartanonkaari 7–9. Vuokra-aika alkaa 1.10.2016 ja sopimuksen ensimmäinen mahdollinen irtisanomispäivä on 31.1.2025. Vuokrasopimuksen vuosivuokra on noin 0,852 miljoonaa euroa. Senaatti-kiinteistöjen kanssa neuvoteltujen sitoumusten arvo vuosille 2016–2025 on arvonlisäveroineen yhteensä 7 103 500 euroa. (MMM tutkimusjohtaja Mikko Peltonen 0295 162 296)

HALLITUKSEN
NEUVOTTELUTTALOUSPOLIITTINEN MINISTERI-
VALIOKUNTA 29.9.2015

Makeisten ja jäätelön vero poistetaan vuonna 2017

Taluspoliittinen ministerivaliokunta päätti 29. syyskuuta, että makeisilta

ja jäätelöltä poistetaan vero vuoden 2017 alusta. Verotuottomenetyksen korvaavista keinoista päätetään viimeistään vuoden 2017 talousarviopäätösten yhteydessä, jottei julkisen talouden alijäämä tule kasvamaan.

Virvoitusjuomista on kannettu Suomessa valmisteveroa vuodesta 1940. Makeisten valmistevero otettiin uudelleen käyttöön vuonna 2011 ja samalla veron piiriin otettiin jäätelo. Vero on tullinimikesidonnainen ja veron tavoite valtiontaloudellinen. Virvoitusjuomista veropohjaan kuuluvat maitoa lukuun ottamatta laajasti kaikki sellaisenaan nautittavat alkoholittomat juomat kuten limonadit, energijuomat, makeutetut ja makeuttamattomat vedet, erilaiset mehut sekä kasvis- ja hedelmäjuomat. Vuoden 2015 verotuotoksi arvioidaan yhteensä 256 miljoonaa euroa, joista juomista kertyy 147 miljoonaa euroa sekä makeisista ja jäätelöstä 109 miljoonaa euroa.

Verosta on tehty komissiolle kaksi valtioneuvoston kantoa. Toistaiseksi epävirallisessa menettelyssä komissio on ilmoittanut Suomelle, että se pitää nykymuotoista, tullinimikkeisiin sidottua ja valtiontaloudellisiin perustein kannettavaa veroa valtiontukisääntöjen vastaisena. Vero ei komission mukaan kohtele samankaltaisia tuotteita veron tavoitteen kannalta neutraalisti ja sisältää siksi valtiontueksi katsottavaa valikoivaa verotukea veron ulkopuolelle jääville tuotteille. Komissio katsoo, että muutokset veropohjaan ovat välttämättömiä. Jos verojärjestelmän katsotaan sisältävän kiellettyä valtiontukea, riskinä on veron takaisinperintä veron ulkopuolelle jääneiltä tuotteilta kymmeneltä vuodelta korkoineen.

Veropohjan laajentaminen uusiin tuoteryhmiin merkitsisi lisääntyvää hallinnollista taakkaa veron piirissä oleville toimijoille eikä välttämättä ratkaisisi neutraalisuusvaatimusta.

Virvoitusjuomien vero säilytetään, mutta veronalaisten tuotteiden piiriä tarkistetaan. Hallituksen esitys muutoksista annetaan myöhemmin.

Lisätietoja: hallitusneuvos Merja Sandell, p. 0295 530 191, valtiovainministeriö

EU-MINISTERIVALIOKUNTA
25.9.2015EU-ministerivaliokunnan kokous
25.9.2015

EU-ministerivaliokunta käsittelee kokouksessaan 25. syyskuuta päästökauppadiirektiiviä sekä kilpailukykyneuvoston asioita.

EU-ministerivaliokunta käsittelee komission ehdotusta päästökauppadiirektiivin uudistamiseksi. Tarkoituksena on parantaa päästökaupan toimivuutta. Päästökaupan on määrä olla keskeinen väline EU:n 2030-päästötavoitteiden saavuttamisessa. Suomi pitää tärkeänä, että päästökaupan piirissä olevat toimialat tietävät hyvissä ajoin etukäteen, miten päästövähennystavoitteet pannaan toteen.

EU-ministerivaliokunta linjasi myös Suomen kantoja kilpailukykyneuvostoon (1. lokakuuta). Neuvosto keskustelee EU:n talouden kehityksestä ja kilpailukykyä, sekä siitä miten parempi sääntely tukee kilpailukykyä ja kasvua erityisesti työmarkkinoilla.

EU-ministerivaliokunta keskusteli lisäksi muuttoliikkeestä kuluneen viikon EU-kokousten valossa.

Lisätietoja: EU-asioiden valtiosihiteeri Kare Halonen, p. 0295 160 315, erityisavustaja Jari Haapiainen (EU-asiat), p. 0295 160 406 ja EU-asioiden viestintäpäällikkö Anne Sjöholm, p. 040 537 0733, valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2015